

zadehti s travnika seno, iz gozda zavonja smreka? Vonj ji naznani letni čas, napove dež in nevihto cele ure naprej. S pomočjo vonja razločuje ljudi. Trdi, da ima vsak človek svoj karakterističen duh (n. pr. mizar, zidar, umetnik, vrtnar, lekarnar). Duh nekaterih je tako izrazit, da ga pozna še leta pozneje. Neka neznana dama jo je pred več leti poljubila na kolodvoru, a še vedno se spominja natanko na njen duh. Tako loči otroke: majhne od večjih, ženske od moških, znance od neznancev.

Zanašajoč se na te svoje čute, loči domačo hišo od tuje, vrt od ceste, travnik od gozda, mesto od vasi. Šum in hrup, dim in smrad, razne vonjave in vonjbe, suvanje in prerivanje, vrvenje in drvenje ljudi, drdranje koles, čudno-zamolklo bobnenje strojev ji naznani, da je v mestu. Šepet listja, šumenje gozda, brenčanje žuželk, prhutanje ptic, žuborenje potoka jo pozdravlja na deželi. — Tudi ona čuti blagodejno moč solnca. Tudi njej se zdi, da se suče solnce in zemlja stoji, ker čuti, kako jo gorki solnčni žarki božajo vedno manj in manj, se oddaljujejo vedno bolj in bolj, dokler je ne objame hladen zrak.

Iz vseh teh vtisov in občutkov, spoznanj in dogodkov in tisoč sorodnih, iz nešteto misli in idej, ki jih je kdaj brala ali „slišala“, si ustvari miss Keller svoj svet. Tudi njen svet je barvast, pisan, lep; gotovo še lepsi kot v resnici. Tudi za njو je vijolica višnjeva, nagelj — rdeč, solnce — zlatorumeno, nebo — sinjemodro. Da bi v resnici videla barve, je nemogoče; da bi varala sebe in druge, je pri njeni resnicoljubnosti in poštenosti malo verjetno. Najbrže ima vse, kar se ji svita o barvah, še izza mladih, srečnih dni, kar ji manjka, pa si ustvari v svoji tužni domisljiji. Čudno je vsekakor, da je že kot mlada deklica pri vsaki stvari hotela vedeti tudi barvo.

Tako živi Helena Keller, tak je njen svet. Obdaja jo sicer temna noč; a tudi ona ima svojo krasoto, svoja čuda, svojo luč. Sveti ji luč duha, luč spoznanja, luč resnice. Saj je edino strašna noč, pravi sama, le noč nevednosti, noč brezčutnosti.

Še nekaj bodi pripomnjeno; da ne bo kdo sodil napacno. Ni bil moj namen, napisati kritično študio o Heleni Keller — za to mi je bil odmerjen tudi premajhen prostor —, hotel sem s temi vrsticami le opozoriti na to izredno prikazan.

Prof. Ant. Sušnik.

Naše slike.

Rimski „Forum“ je bil glavni trg starega Rima, na katerem so se vršili za časa republike tudi najvažnejši politični dogodki. Sedaj se vidijo le še razvaline velikanskih in dragocenih stavb, ki so krasile Forum. Med našimi slikami se vidijo zlasti reliefi s slavoloka, ki si ga je postavil cesar Tit po zmagi nad Judi. Na sliki 13. se vidi dobro sedmeroročni svetilnik iz jeruzalemskega templja, ki ga nosijo rimski vojaki pri zmagošlavju.

Tudi Dalmacija je postavila spomenik cesarju Francu Jožefu I., in sicer v starodavnem Trogiru, ki budi toliko zgodovinskih reminiscenc. Delo kiparja Rosandića stoji ob morju, plemenit mir je razlit nad njim.

Že dolgo premišljajoči tehnički, kako izrabiti silo morskih valov kot gonilno moč. Kajti v plimi in v oseki, ki dviga tako velikanske vodne množine, mora biti ogromna sila, in v neprestanem valovanju morske površine je gotovo toliko moči, da bi gnala več kot „mlinske kamne tri“, ako bi jo mogli prijeti in vpreči. Enega izmed raznih poizkusov, kako bi uporabili morsko silo, vidimo na str. 197. Velike plošče leže na morju, ki jih valovi gibljejo. Plošče so v zvezi z zračnimi stiskalnicami, iz katerih stisnjeni zrak goni električni generator, iz katerega se električna sila po kablu prenese do kraja uporabe.

Dva Notranjca je avstrijski cesar podaril italijanski kraljici, dva lepa belca iz Lipice.

Jako idilična je cerkvica v Zgornji Košani. Napis nam pripoveduje, da jo je sezidal košanski župnik „Joannes Rampelius nobilis Pisiniensis“ l. 1666.

TIGER V PASTI